

Nr identyfikacyjny
 spGE –- 2019/2020
 (numer porządkowy z kodowania)

Nr identyfikacyjny - wyjaśnienie

sp – szkoła podstawowa, symbol przedmiotu (np. GE- geografia), numer porządkowy wyniku z numeru stolika wylosowanego przez ucznia

**WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY z geografii dla
 uczniów szkół podstawowych
 2019/2020**

TEST ELIMINACJE SZKOLNE

<ul style="list-style-type: none"> • Arkusz liczy 12 stron i zawiera 23 zadania oraz brudnopis. • Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój arkusz jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś je Komisji Konkursowej. • Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem. • Odpowiedzi wpisuj długopisem bądź piórem, kolorem czarnym lub niebieskim. • Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi. • W zadaniach zamkniętych prawidłową odpowiedź zaznacz stawiając znak X na odpowiedniej literze. • Jeżeli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz znakiem X inną odpowiedź. • Oceniane będą tylko te odpowiedzi, które umieścisz w miejscu do tego przeznaczonym. • Obok każdego numeru zadania podana jest maksymalna liczba punktów możliwa do uzyskania za prawidłową odpowiedź. • Pracuj samodzielnie. Postaraj się udzielić odpowiedzi na wszystkie pytania. • Nie używaj korektora. Jeśli się pomylisz, przekreśl błędną odpowiedź i wpisz poprawną. • Nie używaj pomocy (np. kalkulator), jeżeli nie pozwala na to regulamin konkursu. <p style="text-align: center;"><i>Powodzenia!</i></p>	<p>Czas pracy:</p> <p>60 min.</p>
--	---

Wypełnia Komisja Konkursowa po zakończeniu sprawdzenia prac

Imię i nazwisko ucznia

.....

Zadanie	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	Razem	
Punkty możliwe do uzyskania	3	2	3	1	4	2	1	4	4	4	4		
Punkty uzyskane													
Zadanie	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	70 pkt.
Punkty możliwe do uzyskania	4	4	2	2	5	1	3	3	3	4	4	3	
Punkty uzyskane												pkt.

Podpisy członków komisji sprawdzających prace:

1. (imię i nazwisko).....(podpis)
2. (imię i nazwisko).....(podpis)

Zadanie 1 (0 – 3p.)

1. Uzupełnij tabelę. Przekształć podane skale tak, aby w każdym wierszu tabeli znalazły się wszystkie rodzaje skali.

Skala liczbowa	Skala mianowana	Podziałka liniowa
1: 25 000		
	1 cm – 3,5 km	
		

Zadanie 2 (0 – 2p.)

Odległość między dwoma punktami na mapie w skali 1: 40 000 wynosi 5 cm. Oblicz odległość między tymi punktami w terenie.

Obliczenia:

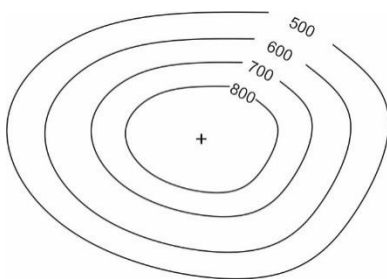
Odpowiedź

Zadanie 3 (0 – 3p.)

Rozpoznaj przedstawione na mapach poziomicowych formy rzeźby terenu. Wpisz ich nazwy w odpowiednie miejsca wybierając z podanych w ramce.

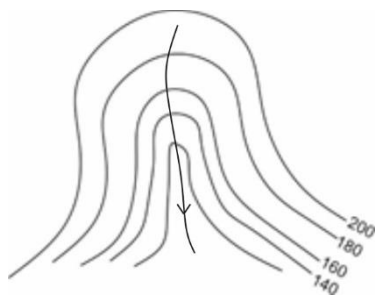
dolina, góra, stok, obniżenie terenu

a)

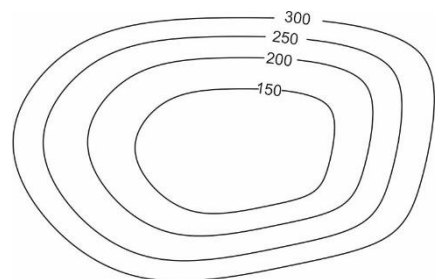
.....

b)

.....

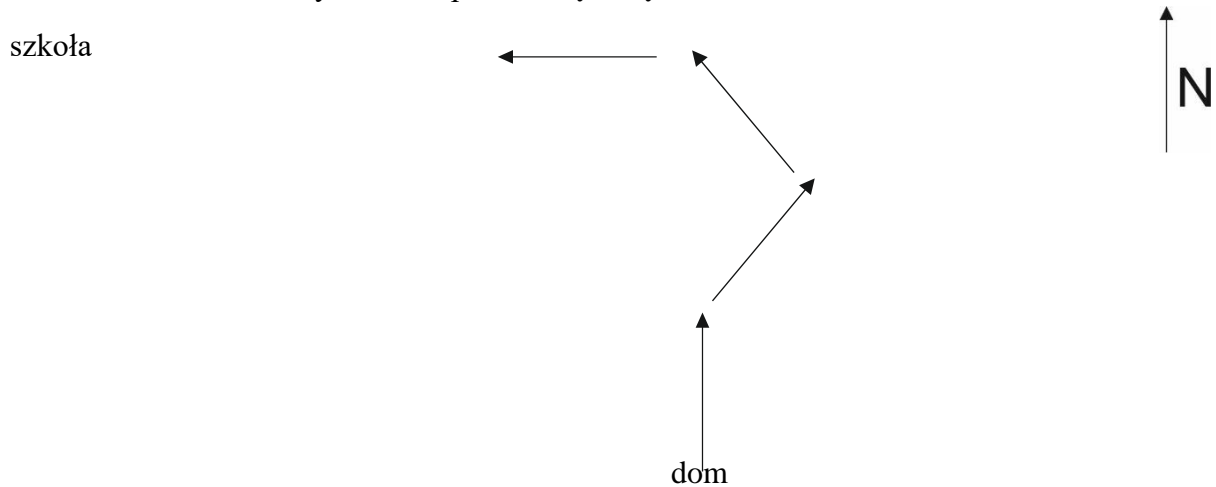
c)

.....

Zadanie 4 (0 - 1p.)

Uczeń przebył drogę z domu do szkoły. Zaznacz zestaw, który zawiera prawidłowe nazwy kierunków, wzdłuż których uczeń pokonał tę trasę.

- a) N,W, S,E
- b) N, NE, NW, W
- c) W, SE, N, SW
- d) S, NE, SE, N

Zadanie 5 (0 – 4p.)

Charakterystyczną cechą ukształtowania powierzchni Polski jest występowanie sześciu pasów rzeźby. Na podstawie opisu rozpoznaj pas rzeźby.

Opis	Pas rzeźby
Występują tu liczne jeziora polodowcowe oraz wzgórza morenowe.	
Znajduje się w tym pasie zróżnicowana rzeźba terenu oraz charakterystyczne formy, takie jak: skałki, wąwozy, skarpy, jaskinie	
Ten pas rzeźby odznacza się silnie pofałdowaną powierzchnią terenu a także dużymi wysokościami bezwzględnymi. Rzeki są wąskie, kręte, szybko płynące, natomiast roślinność występuje w układzie piętrowym.	
Występuje tu płaska lub lekko pofałdowana powierzchnia terenu, małe wysokości względne i bezwzględne. Rzeki posiadają szerokie koryta.	

Zadanie 6 (0 – 2p.)

Oceń, czy poniższe informacje są prawdziwe. Zaznacz P, jeśli informacja jest prawdziwa, lub F, – jeśli jest fałszywa.

1.	Krajobraz Warszawy jest przykładem krajobrazu wielkomięjskiego, który odznacza się tym, że występuje gęsta i wysoka zabudowa oraz gęsta sieć ulic.	P	F
2.	Zabytki Wyżyny Śląskiej są związane głównie z przemysłem. Najciekawsze z nich tworzą Szlak Zabytków Techniki, obejmujący 42 obiekty w 27 miastach śląskich.	P	F
3.	Na Wyżynie Lubelskiej wydobywa się głównie węgiel kamienny i brunatny oraz inne surowce mineralne, np. sól kamienną.	P	F
4.	W Tatrach występują charakterystyczne formy skalne takie jak turnie, granie, żleby czy stożki piargowe.	P	F

Zadanie 7 (0 – 1p.)

Dokończ zdanie, wybierając prawidłową odpowiedź. Właściwe oznaczenie literowe wpisz w miejscu przeznaczonym na odpowiedź.

Na mapie w skali 1 : 4 000 000 jezioro zajmuje powierzchnię 10 mm². Powierzchnia tego jeziora w terenie wynosi:

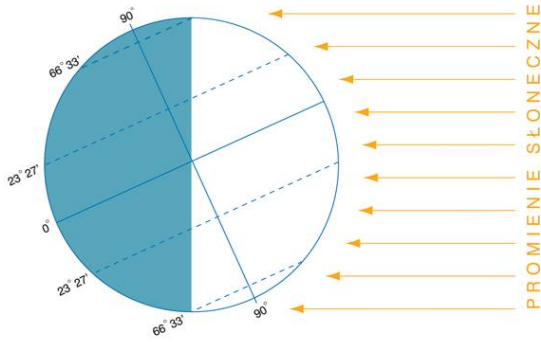
- a) 200 km².
- b) 160 km².
- c) 16 000 km².
- d) 4 000 km².

Miejsce na obliczenia

Zadanie 8 (0 – 4p.)

Na podstawie ilustracji, która przedstawia oświetlenie Ziemi w jednym z dni roku, **podkreśl w poniższych zdaniach prawdziwe informacje.**

- a) Rysunek przedstawia oświetlenie Ziemi 21 marca/22 grudnia/ 22 czerwca.
- b) Promienie słoneczne padają pod kątem prostym na zwrotnik Koziorożca / zwrotnik Raka / równik.
- c) Na półkuli północnej noc jest dłuższa / krótsza niż na półkuli południowej.
- d) Noc polarna występuje za kołem podbiegunowym północnym / południowym

Źródło: [https://www.dlanauczyciela.pl/zasoby/gimnazjum/geografia/puls-ziemi/klasa-1/2-ziemia-we-wszelchswiecie/?f:8\[0\]=14&f:8\[1\]=31](https://www.dlanauczyciela.pl/zasoby/gimnazjum/geografia/puls-ziemi/klasa-1/2-ziemia-we-wszelchswiecie/?f:8[0]=14&f:8[1]=31)

Zadanie 9 (0 – 4p.)

Z wymienionych poniżej skutków ruchów Ziemi wybierz te, które odnoszą się do ruchu obiegowego.

- a) występowanie dni i nocy polarnych
- b) następstwo dnia i nocy
- c) następstwo pór roku
- d) widomy ruch Słońca i pozostałych gwiazd po sklepieniu niebieskim w ciągu doby
- e) różnica czasu słonecznego na Ziemi
- f) zmiana miejsc wschodu i zachodu Słońca
- g) zmiana długości trwania dnia i nocy

Zadanie 10 (0 – 4p.)

Na podstawie zamieszczonych diagramów klimatycznych wykonaj polecenia.

a) podaj najwyższą temperaturę w Rzymie °C .

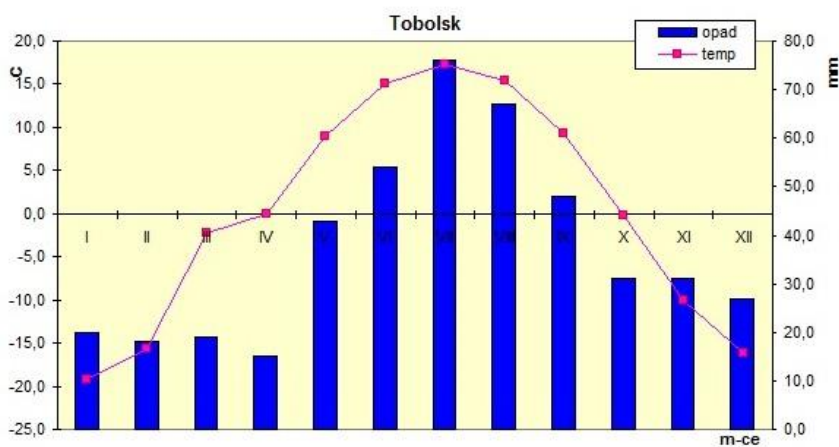
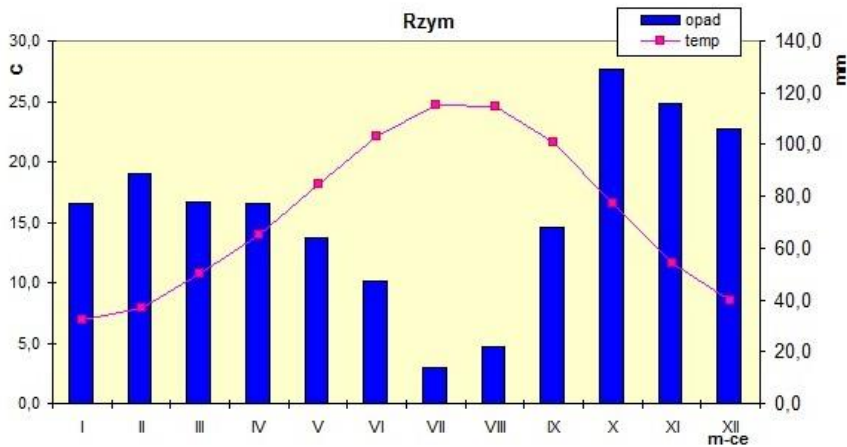
b) podaj najniższą temperaturę w Rzymie °C.

c) oblicz amplitudę temperatury w Tobolsku

.....

d) oblicz sumę opadów w Tobolsku w czerwcu, lipcu i sierpniu

..... mm.

Źródło: <https://learningapps.org/watch?v=poonamdb316>

Zadanie 11 (0 – 4p.)

Uzupełnij tabelę wybierając informacje z ramki.

strefa klimatów równikowych, ostnica, sosna pinia, pustynia, strefa klimatów podzwrotnikowych, step, wielbłąd jednogarbny, jaguar

Strefa krajobrazowa	Strefa klimatyczna	Rośliny	Zwierzęta
wilgotny las równikowy		mahoniowiec	
	strefa klimatów umiarkowanych		bobak
	strefa klimatów zwrotnikowych	opuncja	
makia			cykada

Zadanie 12 (0 – 4)

Na mapie świata przedstawiono formację roślinną występującą na północ od stref lasów liściastych i mieszanych. Korzystając z mapy oraz własnej wiedzy uzupełnij brakujące informacje:

- Strefa roślinna, która występuje na północ od stref lasów liściastych i mieszanych przedstawiona na mapie to
- Charakterystyczną cechą obszaru zaznaczonego na mapie jest występowanie trwale zamrożonego gruntu, czyli
- Obszar ten występuje w strefie klimatów
- Podaj nazwy dwóch państw, w których przedstawiona na mapie formacja roślinna występuje

Źródło: <https://epodreczniki.pl/a/podsumowanie-dzialu-iv-na-ladzie---krajobrazy-swiata/DmcXIOCwI>

Zadanie 13 (0 – 4p.)

Z poniższych informacji zaznacz te, które odnoszą się do południków.

- są półokręgami
- są o różnej długości
- są do siebie równoległe
- są okręgami
- są o tej samej długości.
- wskazują kierunek północ – południe
- zbiegają się na biegunach
- wskazują kierunek wschód - zachód

Zadanie 14 (0 – 2p.)

Oblicz, która godzina czasu słonecznego jest w Warszawie (52°N , 21°E), jeśli w Nowym Jorku (40°N , 74°W) jest godzina 12.00 czasu słonecznego, wiedząc, że 1° odpowiada 4 minutom czasu.

Obliczenia:

Odpowiedź

Zadanie 15 (0 – 2p.)

Wykonaj polecenia:

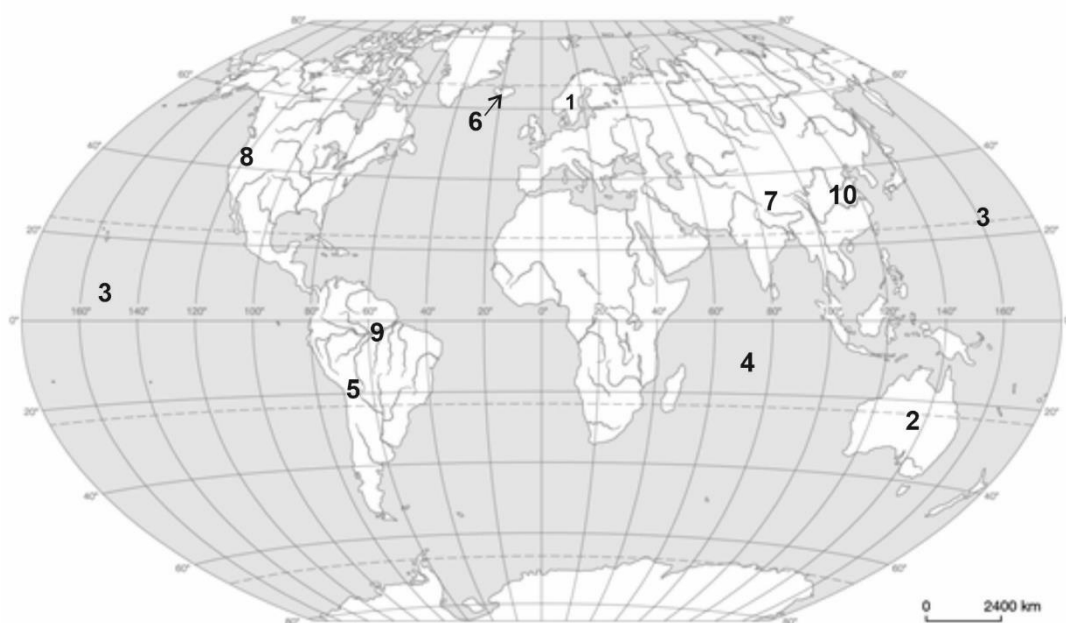
a) Wpisz na rysunku odpowiednie wartości południków przechodzących przez środek stref czasowych.

b) Która godzina czasu strefowego jest w Chicago (87°W), gdy w Poznaniu ($16^{\circ}55' \text{E}$) jest godzina 14^{00} czasu środkowoeuropejskiego?

Zadanie 16 (0 – 5p.)

Uzupełnij tabelę wpisując odpowiedni numer, którym zaznaczono na mapie konturowej świata podane w niej obiekty geograficzne.

Numer na mapie	Obiekt geograficzny	Numer na mapie	Obiekt geograficzny
	Kordyliery		Ocean Indyjski
	Półwysep Skandynawski		Nizina Chińska
	Tybet		Australia
	Nizina Amazonki		Islandia
	Andy		Ocean Spokojny

Zadania z literatury

Zadanie 17 (0 – 1p.)

Wyjaśnij, na czym polega rola informacyjna (prewencyjna) map na rzecz bezpieczeństwa.

.....

.....

.....

Zadanie 18 (0 – 3p.)

Wymień trzy rodzaje niebezpieczeństw prezentowanych na mapach bezpieczeństwa:

- a)
- b)
- c)

Zadanie 19 (0 – 3p.)

Do nazwy cyfrowej bazy danych dopisz nazwę państwa, w którym występuje:

- a) Krajowa Platforma Zagrożeń Naturalnych -
- b) System Wspomagania Dowodzenia -
- c) Centrum Informacyjno – Sytuacyjne -

Zadanie 20 (0 – 3p.)

Prowadzono prace nad wdrożeniem Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa. Jej ideą jest połączenie w jednym zasobie informacji pochodzących z różnych źródeł. Wymień trzy źródła tych informacji:

- a)
- b)
- c)

Zadanie 21 (0 – 4p.)

Oceń, czy poniższe informacje są prawdziwe. Zaznacz P, jeśli informacja jest prawdziwa, lub F, – jeśli jest fałszywa.

Decyzje o tym, jakie dane przestrzenne mogą być dostępne dla społeczeństwa bywają bardzo restrykcyjne. Tak jest w przypadku Chin czy Maroka.	P	F
Jak dotąd najwyższą górą, której nie dotknęła stopa człowieka jest Gangkhar Puensum o wysokości 7570 m n.p.m. w Bhutanie.	P	F
Najpowszechniej dostępne narzędzie mapowe Google jest w stanie pokazać bardzo duże obszary, szczegółowo i bez żadnych ograniczeń.	P	F
Utrudniony dostęp oraz surowe warunki środowiskowe stanowią przyczynę wciąż niewystarczającego poznania Antarktydy i Arktyki.	P	F

Zadanie 22 (0 – 4p.)

W tekście, który znajduje się poniżej **skreśl błędne** stwierdzenia tak, aby pozostały prawdziwe.

Pod lodami Antarktydy znajdują się *Góry Gamburtsewa / Góry Ellswortha*. Stanowią one wielkie wyzwanie dla badaczy, ponieważ znajdują się pod pokrywą czapy lodowej o grubości ponad 2km / 4km. Masyw ten posiada niebagatelne rozmiary: ok. 1200 km/ ok. 2400 km długości przy wysokościach względnych / wysokościach bezwzględnych przekraczających 3000 m. Najnowsze badania wskazują, że góry o których mowa zostały ostatecznie wypiętrzone w strefie ryftowej ok. 200 mln / 100 mln lat temu.

Zadanie 23 (0 – 3p.)

Uzupełnij zdania wybierając nazwy wysp z ramki.

Anak Krakatau, Yaya, Kar Nikobar, Zalzala Koh

a) Jest jedną z największych i najbardziej stabilnych nowo powstałych wysp, nadbudowanych przez działalność wulkaniczną

b) Wyspa, której żywot był krótki ponieważ w ciągu kilku lat uległa zatopieniu bądź rozmyciu przez wody oceaniczne

c) Jest jedną z najmłodszych wysp, została odkryta w 2014 r. na Morzu Łaptiewów, powstała z materiału naniesionego przez prądy morskie i topniejące góry lodowe

Brudnopis